

čem in zahodnimi Karavankami. V zadnjih stodesetih letih se je število prebivalstva v tem predelu jugozahodne Koroške skoraj podvojilo (v Zgornji Dolini je poraslo le za 38 %). Pozitivno rast števila prebivalstva imajo kraji v severnem delu obeh občin, v južnih obmejnih in hribovitih naseljih pa se je zmanjšalo za več kot polovico. Obe občini imata izredno malo kmetijskega življa. Med 800 kmetijami je več kot 70 % mešanih gospodarstev. Največ prebivalstva živi od dela v proizvodnji obrti, industriji in gradbeništvu. V občini Bekštajn, kjer je Baško jezero, je skoraj polovica domačega prebivalstva zaposlena v turizmu.

Kanalsko dolino, kjer so tri občine (Trbiž, Naborjet-Ovčja vas in Tablja), sta s pomočjo sodelavcev raziskala G. Valussi (Trst) in G. Meneghel (Videm). To je izrazilo prometno prehodno ozemlje, kar se kaže tudi v današnji gospodarski strukturi. V zadnjih šesdesetih letih se je število prebivalstva zmanjšalo za 17 %, a ta upad je precej manjši kot v furlanskih hribovskih predelih. Edinole v občini Trbiž se je prebivalstvo povečalo, povsod drugod pa močno upadlo. Najnovejši podatki kažejo, da je v Kanalski dolini še okrog 9 % Slovencev in Nemcev, vsi ostali so Italijani, ki pa so večinoma furlanskega porekla in le neznatno število se jih je preselilo iz italijanskega juga. Železarna v Fužinah in rabeljski rudnik sta bila nosilca gospodarskega razvoja. Skoraj dve tretjini ljudi pa živi od trgovine, turizma, prometa in obmejnih dejavnosti.

Vse tri raziskave so v obsegu enakovredne in v celoti predstavljene oziroma objavljene v slovenskem, italijanskem in nemškem jeziku; vsaka razprava pa ima krajši povzetek v angleščini. Med slovenskim besedilom je več tiskarskih napak. Pri orisu Doline je citirana literatura med besedilom, nikjer pa ni objavljenega seznama uporabljenih virov in literature. Pomankljivi so tudi zapisi sestavljenih krajevnih imen: drugi del sestavljenih imen naselij je še vedno zapisan z malo začetnico. Kljub tem pripombam pa vendarle menim, da je zadnja številka Del dragocen prispevek k poznavanju in vrednotenju obmejnih regij. Izdajo knjige sta podprla Znanstveni inštitut Filozofske fakultete in Slovenski raziskovalni inštitut iz Trsta. Skrb za ureditev zbranega gradiva in izdajo knjige je bila na ramenih dr. A. Gosarja in dr. V. Klemenčiča.

TATJANA ŠIFRER: SVET OB SAVI Drago Perko

V zbirki Pelikan, ki jo izdaja in zalaga Mladinska knjiga, je izšla tudi knjižica Svet ob Savi. Čeprav je stara

že tri leta, jo predstavljamo tokrat hkrati s Kunaverjevo knjižico Ob bregovih Soče, saj imata precej skupnih značilnosti. Knjižica, ki je izšla v sorazmerno veliki nakladi 10 000 izvodov, ima na platnicah in 32 notranjih straneh 66 barvnih in 11 črnbelih slik, dodatno pa še 6 barvnih zemljevidov.

Avtorica, ki je sicer znana kot izjemna voditeljica največje geografske knjižnice v Sloveniji Knjižnice Oddelka za geografijo Filozofske fakultete, kjer je do nedavnega opravljala svoje delo, in knjižnega sklada Zveze geografskih društev Slovenije, je objavila že več različnih, tudi poljudnoznanstvenih prispevkov, kakršen je tudi Svet ob Savi, ki ga avtorica začne z opredelitvijo reke Save v slovenskih in jugoslovanskih okvirih. Sledi opis obeh zanimivih izvirov Save, nato pa so predstavljene značilnosti in zanimivosti pokrajin ob Savi: najprej dolina Save Dolinke in dolina Save Bohinjke, sledi Ljubljanska kotlina z Blejskim kotom, Deželo, Dobravami, Kranjskim in Sorškim poljem, Bistriško ravanjo, Ljubljanskim poljem in Ljubljanskim barjem, nato Posavsko hribovje s soteskami in globelmi ter Črnim revirjem, na koncu pa še Krško in Brežiško polje. Iz obilice obstoječega gradiva je avtorica predstavila večino najbolj zanimivih in najbolj tipičnih lastnosti opisanih pokrajin. Čeprav se pokrajine med seboj zelo razlikujejo, pa jih je besedilo povezovalo v berljivo celoto.

Knjižica je dober primer, kako lahko določeno geografsko znanje in geografske termine (ledeniško delovanje, ledeniški relief, morene, ugrezanje Ljubljanske kotline, prometna lega Ljubljane, splavarjenje, časovno in prostorsko spreminjanje pokrajin itd.) v poljudnoznanstveni obliki, torej na razumljiv način, predstavimo najširšemu krogu ljudi in tako poskrbimo tudi za uveljavljanje geografije v Sloveniji.

Za popestritev našega turizma bi bilo smiselno take publikacije prevesti in izdati v nekaj tujih jezikih, saj se običajni prospekti, ki imajo v glavnem le bolj informativno vlogo, ne morejo primerjati z vsebinsko bolj bogatimi in še strokovno, toda dovolj poljudnogeografsko napisanimi knjižicami, kot je na primer Svet ob Savi, ki ima poleg geografskih vsebin in slik tudi druge, na primer umetnostnozgodovinske (izjemna je slika dvorane v Brežiškem gradu s čudovitimi freskami), ki sicer običajno prevladujejo v turističnih prospektih.

Tako kot publikacijo Ob bregovih Soče, tudi Svet ob Savi Tatjana Šifrer priporočamo bralcem Geografskega obzornika in upamo, da se bo avtorica lotila še kakšnega podobnega projekta.

Knjižico lahko za 90,00 din kupite v Zemljepisnem muzeju Slovenije in v knjigarnah.